

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2025-00084

ER REF

Riksbankens yttrande med anledning av samverkan med Finansinspektionen om kontracyklisk kapitalbuffert

2025-01-28

Riksbankens sammantagna bedömning

Riksbankens anser att den kontracykliska kapitalbufferten bör vara oförändrad på dess neutrala nivå om 2 procent för det första kvartalet 2025. Överlag kvarstår bedömningen från oktober 2024 att den nuvarande nivån för den kontracykliska kapitalbufferten väl reflekterar riskerna i det svenska finansiella systemet och bidrar till bankernas samlade motståndskraft.

Riksbankens utgångspunkter

I Sverige beslutar Finansinspektionen om den kontracykliska kapitalbufferten inom ramen för sitt makrotillsynsansvar, men ska sedan juli 2024 samverka med Riksbanken inför beslutet.¹ I bedömningen av nivån på den kontracykliska kapitalbufferten beaktar Riksbanken motståndskraften hos bankerna och utvecklingen av såväl strukturella som cykliska systemriskerna i det finansiella systemet. Finansinspektionen tillämpar en positiv neutral nivå som innebär att den kontracykliska kapitalbufferten ska hållas på 2 procent under normala tider. En sådan positiv nivå bidrar till att bankerna har kapital som de vid behov kan använda. Riksbanken delar Finansinspektionens bedömning av vilken neutral nivå som är lämplig.

Centralt med en god motståndskraft i banksystemet i en osäker tid

Det finns tecken på att konjunkturen vänder men den är fortsatt svag. Vissa hushåll och företag är fortsatt pressade. Även om utlåningstillväxten till hushåll har börjat öka är den ännu måttlig. Samtidigt minskar fortsatt bankernas utlåning till företag. Det bidrar till att hushållens och företagens skuldsättning i förhållande till BNP och inkomster minskar, och dämpar riskupbyggnaden kopplad till den privata sektorns skulder och reala tillgångar. Det sker dock efter en lång period av riskupbyggnad, och systemriskerna är fortsatt höga.²

Även om Riksbanken i sin senaste prognos såg framför sig en högre tillväxt i år finns det faktorer som kan leda till en sämre utveckling.³ Osäkerheten är särskilt stor kring utvecklingen i omvärlden, bland annat när det gäller den ekonomiska politiken i USA och

¹ Se 7 kap. 7 a § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

² Se Finansiell stabilitet 2024:1 för en bredare beskrivning av nuvarande risker i det finansiella systemet.

³ Se *Penningpolitisk rapport*, september 2024, Sveriges riksbank.

Europa och den geopolitiska oron. Det finns även risker kopplade till återhämtningen i den svenska ekonomin, till exempel kan den inhemska efterfrågan bli lägre väntat. Därtill är företagskonkurserna kvar på en hög nivå, vilket utgör en risk för såväl ökade kreditförlustreserveringar hos bankerna som en minskad sysselsättning. I ett dåligt scenario kan sådana trender medföra att systemrisk materialiseras. Även om räntorna sjunkit är de fortfarande på högre nivåer än innan 2022, vilket kan innebära en fortsatt utmaning för vissa grupper. Därmed kvarstår risken att bankernas kreditförluster kan stiga från nuvarande låga nivåer. Det gäller särskilt bankernas exponering mot de högt skuldsatta kommersiella fastighetsföretagen som utgör en betydande kreditrisk.

Trots osäkerheten är riskaptiten på de finansiella marknaderna hög. Aktiemarknaderna är överlag högt värderade, men utvecklingen skiljer sig åt med en svagare utveckling i Europa än i USA. Även om längre marknadsräntor har stigit på sistone, har ränteskillnaderna mellan olika typer av obligationer och statsobligationer varit relativt oförändrade på låga nivåer. Det gäller även för obligationer emitterade av svenska företag och särskilt för fastighetsföretag. Minskade ränteskillnader för svenska företagsobligationer är möjligen inte helt motiverade utifrån hur riskerna inom den kommersiella fastighetssektorn har utvecklats. I den nuvarande miljön med hög riskaptit och lägre styrräntor samt en ekonomi i en återhämtningsfas, ökar sannolikheten för att riskerna åter ska börja stiga. Samtidigt har långa marknadsräntor stigit och den rådande globala osäkerheten innebär att de finansiella förutsättningarna snabbt kan förändras.

De svenska storbankerna har överlag en god motståndskraft, tack vare hög lönsamhet, betydande kapitalbuffertar och goda marginaler ner till kapitalkraven. Nuvarande kapitalkrav bedöms inte heller begränsa deras handlingsutrymme, vilket talar för att bankerna har kapacitet att upprätthålla kreditutbudet till realekonomin. Den nuvarande buffertnivån ger istället förutsättningar för att vid en allvarlig störning eller kris kunna sätta kravet till noll och då öka bankernas avstånd till de bindande kapitalkraven. Det ger bankerna bättre möjligheter att hantera förluster och upprätthålla sin kreditgivning till hushåll och företag.

Sammantaget kvarstår Riksbankens övergripande bedömning från oktober 2024. Även om riskupbyggnaden i det svenska finansiella systemet under föregående år har minskat något, är systemrisk fortfarande höga. Nuvarande buffertnivå på 2 procent reflekterar riskerna och bevarar banksystemets motståndskraft.

På direktionens vägnar:

Erik Thedéen
Riksbankschef

Anne Mattila Wass
Protokollförare

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av seniora ekonomen Ellen Kockum och seniora ekonomen Niclas Olsén Ingefäldt. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Olof Sandstedt och enhetschefen Hanna Armelius medverkat.